

ภาคผนวก ก

แผนการจัดการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เค้าโครงสอน “แผนการจัดการเรียนการสอน”

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา

1. ชื่อวิชา รหัสวิชา 1197303 ภาคเรียน 3/2552 จำนวนหน่วยกิต 3(2-2-5)
ชื่อวิชา สัมมนาการวิจัยทางคอมพิวเตอร์ศึกษา

(Seminar on Research in Computer Education)

2. ชื่อผู้สอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิศุทธา อารีราษฎร์

3. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและสำรวจเอกสารการวิจัยระดับคุณวุฒิบัณฑิตทางสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ศึกษา การศึกษาแนวทางสำหรับการวิจัยคอมพิวเตอร์ศึกษาในปัจจุบันและอนาคต การนำผลการวิจัยทางคอมพิวเตอร์ศึกษาไปใช้ในการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ และฝึกปฏิบัติการวิจัย โดยเน้นการวิจัยและพัฒนา

Studying and analyzing dissertation in computer education or related research, theories of computer education, trends of the research in computer education at present and the future , the application of the results for computer education focusing on research and development.

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักศึกษาผ่านการเรียนรายวิชานี้แล้ว นักศึกษา

- 4.1 รู้และเข้าใจกระบวนการทำวิจัยคุณวุฒิบัณฑิตสาขาคอมพิวเตอร์ศึกษาอย่างเป็นระบบ
- 4.2 รู้และเข้าใจทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ศึกษาในการทำวิทยานิพนธ์
- 4.3 รู้และเข้าใจแนวทางสำหรับการวิจัยคอมพิวเตอร์ศึกษาในปัจจุบันและอนาคต
- 4.4 รู้และเข้าใจการนำผลการวิจัยทางคอมพิวเตอร์ศึกษาไปใช้ในการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์
- 4.5 สามารถปฏิบัติการวิจัยโดยเน้นการวิจัยและพัฒนา โดยนำหลักการพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษาอย่างเป็นระบบสู่การวิจัยได้อย่างมีคุณภาพ

5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

5.1 ภาศทฤษฎี

ศึกษาเนื้อหาสาระจากการค้นคว้า เอกสาร งานวิจัย และสื่อนำเสนอ ในประเด็นถามตอบ จาก Social Network จำนวน 20 ประเด็น โดยตอบคำถามและเข้าร่วมกิจกรรม

5.2 ภาศปฏิบัติ ฝึกเข้าร่วมการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อฝึกเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมี ผู้สอนเป็นพี่เลี้ยง

5.2.1 ปฏิบัติการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อการพัฒนาวัตกรรม

5.2.2 ปฏิบัติการเขียนบทคำเนินเรื่อง

5.2.3 ปฏิบัติการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

5.2.4 ปฏิบัติการเขียนเค้าโครงการวิจัย

5.2.5 ปฏิบัติการเขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

5.3 ศึกษา/ค้นคว้างานวิจัย

5.3.1 นำเสนองานวิจัยด้านคอมพิวเตอร์ศึกษาจากการค้นคว้า

5.3.2 นำเสนอเค้าโครงการงานวิจัยและ Concept Paper

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สอบภาคทฤษฎี

ร้อยละ 20

6.2 งานจากภาศปฏิบัติ

ร้อยละ 20

6.3 งานการศึกษา/ค้นคว้างานวิจัย

ร้อยละ 50

6.4 การเข้าเรียนและการมีส่วนร่วมในงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ร้อยละ 10

7. เกณฑ์การประเมินผล

เกณฑ์การประเมินผลการศึกษาใช้วิธีอิงเกณฑ์ตามระดับคะแนนรวม ดังนี้

เกรด A หมายถึง คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

เกรด B⁺ หมายถึง คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 75 - 79

เกรด B หมายถึง คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 70 - 74

เกรด C⁺ หมายถึง คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 65 - 69

เกรด C หมายถึง คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 60 - 64

เกรด D⁺ หมายถึง คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 55 - 59

เกรด D หมายถึง คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 50 - 54

เกรด F หมายถึง คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50

นักศึกษาจะต้องมีเวลาเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 จึงจะมีสิทธิ์สอบปลายภาค ผู้สอบผ่านวิชานี้จะต้องได้คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไป

8. สื่อ/เอกสาร/แหล่งเรียนรู้

- 8.1 พิสุทธา อารีราษฎร์. การออกแบบและพัฒนาคอร์สแวร์ทางการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 2550.
- 8.2 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. คู่มือการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์. 2554.
- 8.3 งานวิจัยคุณนิพนธ์ สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา
- 8.4 เว็บไซต์ pisutta.ning.com
- 8.5 งานนำเสนอ บทที่ 1-9

9. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ลำดับที่	หัวข้อ	กิจกรรมการเรียนรู้
1	เนาะการเรียนรู้	เค้าโครงการสอน แนะนำเว็บไซต์
2	การวิจัยคุณนิพนธ์ทางคอมพิวเตอร์ศึกษา ศึกษางานวิจัยระดับปริญญาเอกทางคอมพิวเตอร์ศึกษา	แนะนำแหล่งสืบค้น งานนำเสนอ งานวิจัย ผศ.ดร.พิสุทธา ศึกษาและอภิปราย “สื่อคอมพิวเตอร์เพื่อการสอน”
3-4	นวัตกรรมทางคอมพิวเตอร์ศึกษา ศึกษาและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา	แนะนำ “สื่อคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้” งานนำเสนอ งานวิจัย ผศ.ดร.วิทยา กิจกรรมถามตอบ “การพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษา” เข้าร่วมกิจกรรมการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม “การพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์” รุ่นที่ 1
5-6	นวัตกรรมการพัฒนา รูปแบบ หรือ Model	แนะนำการพัฒนารูปแบบ หรือ Model กิจกรรมถามตอบ “การพัฒนารูปแบบ” เข้าร่วมกิจกรรมการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม “การพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์” รุ่นที่ 2

(ต่อ) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ลำดับที่	หัวข้อ	กิจกรรมการเรียนรู้
7-8	การหาคุณภาพแบบทดสอบ ศึกษาและสร้างแบบทดสอบ	กิจกรรมตามตอบ “ทักษายสมาธิก” กิจกรรมตามตอบ “C6-การหาคุณภาพแบบทดสอบ” เข้าร่วมกิจกรรมการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม “การพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์” รุ่นที่ 3
9-10	การหาคุณภาพบทเรียน ศึกษาและสร้างแบบ ประเมินคุณภาพบทเรียน	กิจกรรมตามตอบ “ทักษายสมาธิก” กิจกรรมตามตอบ “C7-การหาคุณภาพบทเรียน” กิจกรรมตามตอบ “การนำเสนอผลงานวิจัย”
11	สื่อ-นวัตกรรมทางการศึกษา ศึกษาสื่อ นวัตกรรมทาง การศึกษา	เข้าร่วมกิจกรรมการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม “การพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์” รุ่นที่ 4 สรุปและอภิปรายผลเพื่อถ่าย โยงการเรียนรู้ สู่การทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ
12-13	นำเสนอการศึกษางานวิจัย	กิจกรรมตามตอบ “ทักษายสมาธิก” กิจกรรมตามตอบ “ส่งแบบเสนอโครงร่าง”
14	นำเสนอโครงร่างงานวิจัย	กิจกรรมตามตอบ “ทักษายสมาธิก” กิจกรรมตามตอบ “ร่วมอภิปราย-Social Network”
15	นำเสนอ โครงร่างงานวิจัย	กิจกรรมตามตอบ “ทักษายสมาธิก” นำเสนอผลการดำเนินงานของสมาธิก
16	สรุปการเรียนรู้	ส่งงานและทดสอบปลายภาค

ภาคผนวก ข

ภาพกิจกรรมนักศึกษาเข้าร่วมปฏิบัติการวิจัยแบบมีส่วนร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 10 คน
 กลุ่มนักวิจัย คือ ผู้สอน
 กลุ่มนักพัฒนา หรือ ผู้เชี่ยวชาญ คือ อาจารย์คณะ IT จำนวน 3 คน

ภาพกิจกรรมการเข้าร่วมวิจัยเชิงปฏิบัติการของนักศึกษา

ภาพกิจกรรมการเข้าร่วมวิจัยเชิงปฏิบัติการของนักศึกษา

ภาพกิจกรรมการเข้าร่วมวิจัยเชิงปฏิบัติการของนักศึกษา

ภาพกิจกรรมการเข้าร่วมวิจัยเชิงปฏิบัติการของนักศึกษา

ภาคผนวก ค
บทความงานวิจัยที่เผยแพร่

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการบูรณาการงานวิจัยสู่การเรียน
การสอนเพื่อส่งเสริมทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

**Learner-Centered Instruction through Practical Application of Research for the Enhancement
of Learning Skills and Learning Experiences**

ผศ.ดร.พิศุทธา อารีราษฎร์¹

บทคัดย่อ

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน ทำนุบำรุง
ศิลปวัฒนธรรม การวิจัยและบริการวิชาการ ที่เน้นการพัฒนาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่าย
เพื่อยกระดับและส่งเสริมการเรียนรู้ ของชุมชน ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและ
เอกชนเพื่อพัฒนางานด้าน ไอซีที คณะมีนโยบายในการแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อทำ
วิจัยด้าน ไอซีที และบูรณาการกระบวนการวิจัยสู่การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะและประสบการณ์การ
เรียนรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งการวิจัยและกิจกรรมการเรียนการสอน

งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดย
การบูรณาการงานวิจัยสู่การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน และ 2) ศึกษาผล
ของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการบูรณาการงานวิจัยสู่การเรียนการสอน กลุ่ม
ตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 10
คน กระบวนการวิจัยเป็นกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบหลังเรียน แบบ
สังเกตการณ์มีส่วนร่วมและแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยกระบวนการที่
พัฒนาขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการบูรณาการงานวิจัยสู่การ
เรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ได้รูปแบบคือ LCIPAR มีกระบวนการ 5
ขั้นตอน คือ 1) สำรวจความพร้อมของผู้เรียน 2) ส่งเสริมองค์ความรู้ 3) นำสู่การปฏิบัติ 4) ปรับกระบวนการคิด และ 5)
ติดตามประเมินผล ผลการศึกษานำรูปแบบ LCIPAR ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูงขึ้นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ LCIPAR ที่
พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิจัยสู่การเรียนการสอน การบูรณาการ การเรียนการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ

Abstract

Faculty of Information Technology, Rajabhat Maha Sarakham University takes an important role for instructional management, cultural conservation, research and academic service focusing on the development and application of information technology for knowledge improvement of people in community including building cooperative networks with government and private sectors for the development of information computer technology. The policy of the faculty is to cooperate the government and private sectors for research on information computer technology and apply the research results for the enhancement of learning skills and learning experience of students in community through an interactive learning instructional model.

The objectives of the research were to study a process of learner-centered instruction through practical application of the research for the enhancement of learning skills and learning experience, and 2) analyze the effects of the learner-centered instruction on the learning skills and learning experience of the students. The sample subjects were thirty graduate students of Computer Education Program, Faculty of Information Technology, Rajabhat Maha Sarakham University. The research instruments were an achievement test, and observation form and a questionnaire.

The research results showed that the process of learner-centered instruction through practical application of the research consisted of five steps (LCIPAR): survey of the readiness of students, 2) knowledge enhancement, 3) action, 4) improvement of thinking process, and 5) evaluation. Regarding the effect of LCIPAR model, it indicated that the average post-test score of the students was significantly higher the pretest score at the .01 level. The results satisfaction of the students with the LCIPAR model was high.

Keyword: Faculty of Information Technology, Instructional Research, Application, Learner-Centered Instruction

1. คำนำ

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตั้งอยู่ที่เลขที่ 80 ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งโดยสภามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วันที่ 23 ธันวาคม 2551 เพื่อเป็นหน่วยงานหลักในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือ ไอซีที (Information Communication and Technology : ICT) สู่ชุมชน ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม “สถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ในการเสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน พื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ ศิลปวิทยาเพื่อความก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาส่งเสริม วิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย บริการวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุ บำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ผลิตรายการและส่งเสริมวิทยฐานะครู โดยกำหนดภารกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนา การศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) การพัฒนาการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น เป็น ภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย การจัดตั้งคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดตั้ง หน่วยงานเพื่อบำบัดการพันธกิจด้าน ไอซีทีสู่ชุมชนของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม [1]

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้แสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการดำเนินงาน ตามภารกิจของคณะฯ ภายใต้คณะกรรมการที่ปรึกษาและบริหารงานวิจัยคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยได้รับความร่วมมือจาก สำนักงานคณะกรรมการการกระจายเสียง กิจการ โทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กสทช. บริษัท ที โอ ที จำกัด (มหาชน) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ หรือ มจพ. ซึ่งได้ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือวันที่ 29 กันยายน 2551 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อดำเนินโครงการศูนย์ทางไกลเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาชนบท ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระชนมายุครบ 80 พรรษา ในวันที่ 5 ธันวาคม 2550 ภายใต้งบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานเริ่มต้น 80,000,000 บาท ในระยะเวลา 3 ปี (ตุลาคม 2551 ถึง กันยายน 2554) ภายใต้การนำเทคโนโลยีสารสนเทศสู่ชุมชนในบริบทมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ด้วยรูปแบบ RMU-TCED-RA Model (Tele-Center for Education and Development in Rural Area of Rajabhat Maha Sarakham University Model) [2] ซึ่งเป็นรูปแบบที่กำหนดวิธีการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในการนำไอซีทีเพื่อส่งเสริมการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น ภายใต้บริบทมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการดำเนินงานภายใต้โครงการศูนย์ทางไกลเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาชนบท (Tele-Center for Education and Development in Rural Area) มีตัวชี้วัด จำนวน 3 ด้าน รวมทั้งหมด 17 ตัวชี้วัด ภายใต้ขั้นตอนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน คือ 1) การมอบภารกิจ โดยมหาวิทยาลัยมอบภารกิจด้านการนำไอซีทีสู่ชุมชนให้คณะเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงาน 2) การแสวงหาความร่วมมือ โดยมีคณะกรรมการร่วมในการดำเนินงานเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน 3) นำสู่การปฏิบัติ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศมีนโยบายสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมภายใต้บริบทของมหาวิทยาลัยโดยได้รับความร่วมมือจากชุมชนและท้องถิ่น เพื่อมุ่งสู่การสร้างแหล่งการเรียนรู้ไอซีทีของชุมชน 4) ทบทวนผลการดำเนินงาน ผ่านกระบวนการประชุมของคณะกรรมการดำเนินงาน และ 5) ติดตามประเมินผลการดำเนินงานโดยจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการเพื่อแสดงผลงานของสมาชิกเครือข่ายความร่วมมือ

ผลการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อส่งเสริมการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า คณะเทคโนโลยีสารสนเทศได้สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ในการส่งเสริมพัฒนางานด้านไอซีทีแก่ชุมชนและท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคามและจังหวัดใกล้เคียง ส่งผลให้มีเครือข่ายขยายผลการให้บริการ 3,362 โรงเรียน ครอบคลุม 77 จังหวัด ทั่วประเทศ ภายใต้เครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จำนวน 5 เครือข่าย ดังนี้ [2]

- 1) โครงการศูนย์ทางไกลเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาชนบทฯ โดยความร่วมมือกับ กสทช. บมจ. ที โอ ที และ มจพ.
- 2) โครงการเครือข่าย ส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาสื่อ eDLTV ภายใต้โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ร่วมกับ สำนักงานอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ หรือ NECTEC
- 3) โครงการวิจัยด้าน ไอซีทีร่วมกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาศักยภาพครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน ในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เรียนรู้ตลอดชีวิต ในระยะเวลา 3 ปี
- 4) โครงการอบรมศึกษานิเทศก์แกนนำ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดอบรมศึกษานิเทศก์ในภาคอีสาน 20 เขต จำนวน 94 คน ให้เป็นวิทยากรแกนนำขยายผลการอบรมครูผู้สอนด้านการใช้ไอซีทีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

5) โครงการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ โดยใช้ไอซีทีร่วมกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจัดอบรมผู้บริหารแหล่งการเรียนรู้ ตาม มาตรา 25 แห่ง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 จำนวน 90 คน ทั่วประเทศ

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้นำโครงการวิจัยด้านไอซีทีที่ดำเนินการร่วมกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาศักยภาพครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน ในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เรียนรู้ตลอดชีวิต ลงสู่การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Research: PR) เพื่อส่งเสริมทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่เรียนรายวิชาการสัมมนาการวิจัยทางคอมพิวเตอร์ศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา สังกัดคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยดำเนินการ ก่อเกิดกับนักศึกษาทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจ กระบวนการวิจัย และการประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อการออกแบบงานวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการบูรณาการงานวิจัยสู่การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน
2. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการบูรณาการงานวิจัยสู่การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการบูรณาการงานวิจัยสู่การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Research: PR) เป็นแนวทางในการวิจัย เพื่อให้บุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการวิจัย ทั้งในกระบวนการวิเคราะห์ปัญหา การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ผลและสรุปรายงานการวิจัย มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

- 1) ขึ้นเตรียมการ โดยการศึกษาบริบท กำหนดกรอบในการวิจัย ได้แก่ จำนวนผู้เข้าร่วม เนื้อหาสาระที่ทำวิจัย ระยะเวลาในการดำเนินงาน ประเด็นในการวิจัยและสภาพที่ต้องการดำเนินการวิจัยร่วมกัน
- 2) ขึ้นวางแผนปฏิบัติการ ทำการสรุปกรอบในการวิจัยโดยกำหนดประเด็นปัญหา เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการดำเนินการของนักวิจัยและผู้ร่วมเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ทำความเข้าใจประเด็นปัญหา มองถึงผลของการวิจัยที่จะได้รับเพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของนักวิจัยและผู้ร่วมวิจัย กำหนดบทบาทและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายและวางแผนเพื่อนำสู่การปฏิบัติ
- 3) ขึ้นนำสู่การปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม เป็นขั้นตอนการปฏิบัติการของนักวิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้องในบริบทและหน้าที่ตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด
- 4) ขึ้นติดตาม ตรวจสอบและปรับปรุง รวมทั้งการแก้ไขระหว่างปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย รวมทั้งรวบรวมข้อมูลการย้อนกลับ (feedback) ที่แสดงถึงความพอใจหรือความสำเร็จของการดำเนินงาน
- 5) ขึ้นสรุปผลการวิจัย ทำการสรุปผลการดำเนินงานและประเมินผลความสำเร็จแบบมีส่วนร่วม ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา สังกัดคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เรียนรายวิชาการสัมมนาการวิจัยทางคอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 30 คน

คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือคัดเลือกเฉพาะนักศึกษาที่ยังไม่มีหัวข้อการวิจัยและต้องการทำวิจัยการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน 10 คน

4. ผลการวิจัย

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการบูรณาการงานวิจัยสู่การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการบูรณาการงานวิจัยสู่การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ผลการวิจัยได้รูปแบบ LCIPAR ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังรูปที่ 1

รูปแบบ LCIPAR (Learner-Centered Instruction through Practical Application of Research for the Enhancement of Learning Skills and Learning Experiences) คือ แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการบูรณาการงานวิจัยสู่การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้วิจัยจะต้องดำเนินการแบบมีส่วนร่วมกับผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) สสำรวจความพร้อมของผู้เรียน 2) ส่งเสริมองค์ความรู้ 3) นำสู่การปฏิบัติ 4) ปรับกระบวนการคิด และ 5) ติดตามประเมินผล

รูปที่ 1 รูปแบบ LCIPAR Model

ขั้นที่ 1 สสำรวจความพร้อมของผู้เรียน เป็นขั้นตอนศึกษาบริบท เป็นการกำหนดกรอบ เป้าหมายวัตถุประสงค์ของการดำเนินการวิจัยและผู้ร่วมวิจัย เพื่อกำหนดปัญหาและความต้องการจากการวิจัย ทั้งนี้ได้กำหนด จำนวนผู้ร่วมวิจัย 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายคือนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา ที่เรียนวิชาสัมมนาการวิจัยทางคอมพิวเตอร์ศึกษา ที่ยังไม่มีหัวข้อการวิจัย และต้องการทำวิจัยด้านนวัตกรรมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 10 คน กลุ่มที่ 2 นักวิจัย คือผู้สอนประจำวิชา และกลุ่มที่ 3 นักพัฒนาหรือผู้เชี่ยวชาญ เป็นอาจารย์และเจ้าหน้าที่อบรมคณะเทคโนโลยีสารสนเทศจำนวน 3 คน การกำหนดกรอบเป้าหมายวัตถุประสงค์ของการดำเนินการวิจัย ภายใต้อายุระยะเวลา 6 เดือน ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2553 ถึงเดือน เมษายน 2554 กรอบในการดำเนินงานให้นักศึกษาร่วมวิจัยการพัฒนานวัตกรรมจากงานวิจัยของอาจารย์ผู้สอนที่เป็นนักวิจัยดำเนินการวิจัยอยู่ โดยศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อนำมาออกแบบงานวิจัยในบริบทและความต้องการของนักศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อให้ นักศึกษาแต่ละคนออกแบบงานวิจัยที่สามารถนำมาเป็นหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา

ขั้นที่ 2 ส่งเสริมองค์ความรู้ วางแผนการดำเนินงานเพื่อให้ นักศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการ โดยผู้ร่วมวิจัยจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการ ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงได้ทำการอบรมให้ความรู้โดยการปรับความรู้พื้นฐานของกลุ่มทั้งด้านกระบวนการวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมที่

เป็นหัวเรื่องหลักในกระบวนการอบรม เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการดำเนินงานและเป้าหมายของการวิจัยร่วมกัน

ขั้นที่ 3 สู่การปฏิบัติ ในขั้นตอนนี้ ทีมงานวิจัยนำกระบวนการสู่การปฏิบัติจริง โดยศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติร่วมกับผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมในกลุ่มงานวิจัยภาคสนาม ที่นักวิจัยดำเนินการอยู่ในขณะเดียวกัน นักศึกษากลุ่มเป้าหมายจะต้องออกแบบ(ร่าง)กรอบแนวคิดการวิจัยของแต่ละคน โดยได้รับคำปรึกษาจากนักพัฒนาและนักวิจัย

ขั้นที่ 4 ปรับกระบวนการคิด นักศึกษากลุ่มเป้าหมายนำ(ร่าง)กรอบแนวคิดการวิจัยของแต่ละคนนำเสนอแนวคิดต่อนักพัฒนาและนักวิจัยเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์พร้อมดำเนินการสู่การปฏิบัติต่อไป

ขั้นที่ 5 ติดตามประเมินผล นักศึกษากลุ่มเป้าหมายนำงานวิจัยไปสู่การปฏิบัติจริงและรายงานการดำเนินงาน โดยมี นักพัฒนาและนักวิจัย ติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิด

2. ผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการบูรณาการงานวิจัยสู่การเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ได้ทำการศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

2.1 ผลการนำรูปแบบ LCIPAR ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจากการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบประเมินการทำวิจัยจำนวน 5 ข้อ พบว่า ผู้ร่วมวิจัยหรือผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

2.2 ผลการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกิจกรรมการเรียนการสอน และความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ LCIPAR ที่พัฒนาขึ้นพบว่า ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนคิดจากการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ด้วยการตอบประเด็นถาม-ตอบผ่านระบบเครือข่ายสังคมการเรียนรู้ จำนวน 10 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ LCIPAR อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 10 คน ได้หัวข้องานวิจัยและมีระดับความสำเร็จ 4 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 ได้เข้าใจกระบวนการและนำเสนอกรอบแนวคิดการวิจัยต่อคณะกรรมการ

ระดับที่ 2 ได้รับการอนุมัติหัวข้องานวิจัยและอยู่ระหว่างการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

ระดับที่ 3 ได้รับการอนุมัติหัวข้อการวิจัยและนำเสนอผลการวิจัยในงานประชุมวิชาการ

ระดับที่ 4 ดำเนินการวิจัยแล้วเสร็จผ่านการอนุมัติและนำเสนอผลการวิจัยในงานประชุมวิชาการ

ชื่อ-สกุล	นักศึกษาระดับ	ระดับความสำเร็จ
1.นายวิชชัย สหพงษ์	ปริญญาเอก	ระดับที่ 2
2. นายทองชัย ภูตะสุน	ปริญญาเอก	ระดับที่ 1
3. นายเทอดชัย บัวผาย	ปริญญาเอก	ระดับที่ 2
4. นายวิญญู อุดระ	ปริญญาเอก	ระดับที่ 1
5. นายกิริติ ทองเนตร	ปริญญาเอก	ระดับที่ 1
6. นายณัฐพงษ์ พระลัทธิรักษา	ปริญญาเอก	ระดับที่ 3
7. นายธนารัตน์ ทองปาน	ปริญญาโท	ระดับที่ 4
8. นายอัครชัย บุญกิจ	ปริญญาโท	ระดับที่ 2
9. นายธนารักษ์ ภูศรีนวล	ปริญญาโท	ระดับที่ 2
10.นางรัชชะวัน วงวัชระ	ปริญญาโท	ระดับที่ 2

5. อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้พบว่า ผู้เรียนหรือกลุ่มเป้าหมาย ให้ความสนใจในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบ LCIPAR ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัย ได้ใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมโดยวิเคราะห์บริบทและความต้องการของผู้เรียน ก่อนการออกแบบการดำเนินงาน ในขั้นตอนการวิจัยพร้อมกับการส่งเสริมความรู้พื้นฐานให้กับผู้เรียน ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมของกลุ่มเป้าหมายในกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม [3] อีกทั้งผู้ร่วมวิจัยสามารถปรับคิดกระบวนการนำไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับบริบทของตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่คาดหวังของผู้เรียนหรือกลุ่มเป้าหมาย ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความพึงพอใจและประสบความสำเร็จตามที่คาดหวัง ข้อค้นพบจากการวิจัยการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หากจัดกิจกรรมตามความพร้อมและความต้องการของผู้เรียน โดยเน้นการมีส่วนร่วมและการ ได้รับประสบการณ์จริง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีทักษะเพื่อการแสวงหาความรู้เพิ่มมากขึ้น [4]

6. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการบูรณาการงานวิจัยสู่การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ได้รูปแบบ LCIPAR มีกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ 1) สำรวจความพร้อมของผู้เรียน 2) ส่งเสริมองค์ความรู้ 3) นำสู่การปฏิบัติ 4) ปรับกระบวนการคิด และ 5) ติดตามประเมินผล ผลการศึกษารูปแบบ LCIPAR ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกคน และความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนในระดับมาก

7. การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

งานวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่อนักวิจัย หรือผู้สอนของหน่วยงานสถาบันการศึกษา ในการบูรณาการงานวิจัยเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม รวมทั้งได้ฝึกปฏิบัติจริงจากการวิจัยที่ผู้สอนได้ดำเนินการวิจัย ฝึกออกแบบการวิจัยจากการศึกษาและการเข้าร่วมการวิจัยกับ ผู้วิจัยพัฒนาเป็นงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาได้ต่อไป

8. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่สนับสนุนให้สถานที่ดำเนินการวิจัยและสนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมการวิจัย ขอขอบคุณ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่สนับสนุนงบประมาณดำเนินการวิจัย และขอขอบคุณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้

9. เอกสารอ้างอิง

- [1] คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ. รายงานผลการดำเนินงานคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 2554
- [2] สมเจตน์ ภูศรี และคณะ. รายงานผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ทางไกลฯ. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 2553.
- [3] พันธุ์ทิพย์ รวมบุตรกรุงเทพฯ. การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม : สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล. 2540.
- [4] สมโภชน์ อนนตสุข. การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วารสารวิจัยและวัดผลการศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มีนาคม 2548.